

CRISTINA GERRIKAETXEBARRIA PSIKOLOGO KLINIKOA

«Sexu erasoa pairatu duen haurrak ez du beti tratamendua behar»

Cristina Gerrikaetxebarriak dio askotan ez dela komeni sexu erasoa jasan duen haurra psikologoaren eta laguntzaileen sarean sartzea: «Biktimak esku-hartzaren bat behar du beti, baina ez tratamendua». Haurrak, askotan, bizitza normalduta «aski» duela uste du.

Luis Karlos Garcia | GASTEIZ

Cristina Gerrikaetxebarria Arabako Diputazioak eta Gasteizko Udalak duten Sorospen Zerbitzuan sexu eta familia indarkeriaz lanean diharduen kidea da. Goiuri jauregian ariko da gaur Agintzarik antolatutako mintegian. Sexu abusua jasan duten hurrekin tratamendu psikologikoa ez dela beti beharrezkoa, uste du.

■ **Emakumeen aurkako indarkeria ikusten oso zaila bada, zailago izango da haurrei eragindako sexu erasoak ikustea, ezta?**

Hala da. Gertatzen den kasu kopuruak eta ezagutzen dugunak ez dute antzik. Sendien baitan jazota, askoz zailago da ezagutzea, eta, jakina, salatzeak arazoak izaten dituzte biktimek.

■ **Nola jakin, beraz, erasoren bat gertatu dela?**

Soilik kasu guztietako %2 ezagutzen dira gertatzen diren unean bertan. Urteen poderioz asko ezagutzen dira: normalean haurrak kontatzen dio lagun edo irakasleren bati. Halere, eraso batzuk *in situ* topatzen dira.

■ **Zerk bultzatzen du erasotzailea sexu erasora?**

Bi erasotzaile mota daude nagusiki. Pedofiloa hurrekin sexu harremanak izanez berotzen da; parafiliak gidatzen du hori. Beste batzuk ez dira pedofiloak, berez, une batean sexu harremana dute haur jakin batekin, baina haur guztiekin kilikatu gabe.

■ **Adituen ustez, zigorra ez da eraginkorra sexu erasotzailea aldarazteko. Baina, osatzen al dira tratamenduekin? Jende askok dio pedofiloa bizi osorako dela horrelakoa...**

Bi esku-hartze mota daude erasotzaile mota bakoitzaren arabera. Koxka da erasotzaileak arazoa onartu eta aldatzeko motibazioa izatea. Normalean gertatutakoa ukatzen dute; begi bistakoa bada, eta tratatzera derrigor-tuta egonez gero, motibazio urria izaten dute. Zerbitzuetara datozkigunetako %50ek onartzen dute (helduen zirkulazio jendea gehienetan norbaitek etorrarazi du, eta gizarte zer-

MIREN SAEZ

TRATAMENDUA

ARRISKUA

“ «Aldatzeko motibatuta dauden erasotzaileentzat teknika eraginkorrak badira»

“ «Haurren sexu abusuen gainean, dena patologizatu eta zantzuak nonahi ikusteko arriskua dago»

bitzuek edo epaitegiek derrigor-tuta ailegatzen dira). Askok ez dute onartzen, baina aldatzeko motibatuta daudenentzat badi-ra tratamendu eraginkorrak.

Egia da pedofiloentzat zailagoa dela, askoz ere sustraituagoa baitute parafilia hori; eta lehenik eta behin sexu bultzaden kontrola lortu behar dugu, baina gaur egun sexu bultzada okertuak ezabatzeko eraginkortasuna agertu duten teknikak badira. Zaila dena da pertsona horiek motibatuta egotea beharrezkoa den tratamendu osoa egiteko.

■ **Azkenaldion halako paranoia bat dago gizartearen pedofilia dela-eta. Urteetan horren inguruko isiltasun osoa izatetik neurritz kanpoko zaratara egitera igaro al da?**

Gaur egun ez da lehen baino kasu gehiago gertatzen, baina gizarteratu egiten dira, salaketak ugarituz doaz eta horrek dakar gizartearen alarma piztea. Egia da dena patologizatzearen arriskua

dagoela, susmo zantzuak nonahi izatekoa. Agian horretan gaude gaur egun, baina prozesuaren aro bat da. Normala da, eta, neurri batean ona, era bakarra delako gizartearen sentikortasuna pizteko, haurren sexu erasoa uste baino larriagoa dela jakitun izan gaitezen.

■ **Laztan batzuen eta abusuen arteko muga argia al da?**

Nire ustez, irizpidea da haurra sexu objektu gisa erabiltzea. ■ **Haurrak bereizten badaki?** Ez, ez beti. Haurrak, txikia izatean, ez daki zer den ona edo txarra indarkeriak lagunduta ez badator. Urteak igaro ahala esanahia eman diezaioke, baina haurren sexu erasoaren arazoa da, normalean, ez dela indarkeria edo mehatxurik egoten, soilkeria baizik, engainua eta opariak tarteko. Haurrak, horrela, ez daki zer gertatzen den urteak pasa arte.

■ **Erasotzailea haurren senide gertua ohi da, ezta?**

Senideak edo gertuko lagunak

dira kasuetako %65 eta %85 artean.

■ **Biktima erasotzaile bihurtzen da gero?**

Ez dago loturarik. Litekeena da biktimak abusuaren oinarritutako sexu plazerria ikasi eta gero harremanetan erabiltzea.

Bestalde, biktima guztiek ez dute zertan ondorio psikologiko txarrik izan. Hortaz, ez da premiazkoa tratamendua: garrantzitsuagoa da haurra egongo den bizitza esparrua aztertu, eta gurasoek nahiz hezitzaileek kanpotik zaintzea nola dabilen. Sarritan ez da komeni psikologo eta laguntzaileen sarean sartzea, ez baitakigu ondorio psikologiko txarrik garatuko duen. Gainera, hurrek egokitzeko gaitasun itzela dute, eta askotan aski dute euren bizitza normala. Esku-hartzea behar da beti biktimarekin, baina ez tratamendua. Bestela, biktimizazio erantsia eragin diezaiokegu. Sarri gehiegizko esku-hartzea bultzatzen da premiarik gabe.

EPAIKETA

Defentsaren arabera, akusatua ez zen gutxitu psikikoa hiltzen saiatu

Agentziak | DONOSTIA

Fernando C.L. akusatua-ren defentsako abokatuak urtebeteko espetxe zigor eskaera egin zuen bere bezeroarentzat, atzo. Akusatuari gutxitu psikiko bat bortxatu, bahitu eta hiltzen saiatzea leporatzen dio fiskalak, baina defentsaren arabera, soilik lesioak eragitearen delitua lepora dakioke Fernando C.L.-ri.

Defentsako abokatuak adierazi zuenez, bortxaketarik ez zen izan, sexu harremanak biktimaren «onespenarekin» izan baitziren. Horrez gain, gutxitu psikikoa hiltzeko saiorik ere ez zuela egin dio defentsak, Fernando C.L. bera izan zelako Jaizkibelgo amildegian salbatu zuena —biktimak dio Polizia azaldu zelako erreskatatu zutela—.

23 urteko akusatua-ren aldeko argudio gisa, bestalde, toxikomania eta «familia aurrekari lazgarriek eragindako» nortasun arazoak aringarri gisa erabiltzea eskatu zuen.

Auzia epaiaren zain

Atzo izan zen epaiketaren azken eguna, eta kasu berean akusatutako Naiara T.Z.-ren abokatuak ere irakurri zituen bere ondorioak. Bigarren akusatua aurrekoaren neska-laguna zen; eta fiskalak biktima amildegitik behera botatzen laguntzea leporatzen dio, bere autoa erabili zutelako, Naiara T.Z. bera gidari zuela. Akusatua-ren defentsako abokatuaren arabera, Naiara T.Z.-k ez zuen ezagutzen biktimarekin egin nahi zutena, eta absolutzioa eskatu du bere bezeroarentzat.

Fiskalak, bestalde, Fernando C.L.-ren kasuan hainbat larrigarri kontuan hartzeko eskatu zuen: biktima gutxitu psikikoa izanik, erasotzaileek zuten abantaila; eta bortxaketa egoera «laidogarrian» egitea —buruz behera eta eskuak eta hankak lotuta zegoelako—.

Atzoko saioarekin, beraz, amaitu da ahozko epaiketa, eta epaiaren zain gelditu dira parteak.